

Nastroje społeczne w drugiej połowie sierpnia

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

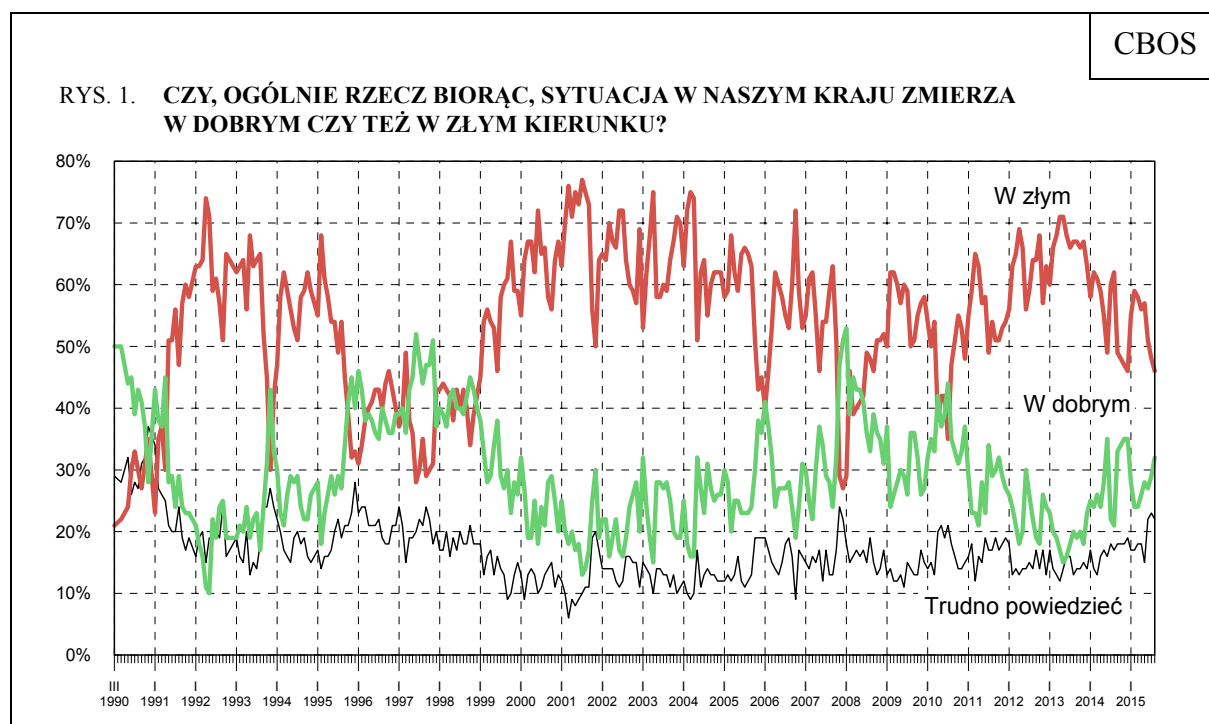

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W ciągu ostatniego miesiąca nastroje społeczne nie uległy znaczącym zmianom¹. Wprawdzie w niewielkim stopniu poprawiły się oceny jakości życia badanych i ich rodzin, warunków materialnych gospodarstw domowych oraz sytuacji w zakładach pracy, jednak przewidywania odnoszące się do tych wymiarów są obecnie mniej optymistyczne niż w lipcu.

OCENY

Opinie na temat **ogólnej sytuacji w kraju** są minimalnie lepsze niż przed miesiącem. Niemal jedna trzecia respondentów (32%, wzrost o 3 punkty procentowe) uważa, że zmierza ona w dobrym kierunku, a prawie połowa (46%, spadek o 2 punkty) ocenia ją negatywnie.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (303) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 17–24 sierpnia 2015 roku na liczącej 1040 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
W dobrym	21	33	34	35	35	28	24	24	26	28	27	29	32
W złym	62	49	48	47	46	55	59	58	56	57	51	48	46
Trudno powiedzieć	17	18	18	18	19	17	17	18	18	15	22	23	22

Opinie o rozwoju ogólnej sytuacji w kraju są zróżnicowane społecznie (patrz tabela aneksowa 1). Zadowolenie w tym względzie wzrasta wraz z poziomem wykształcenia respondentów, wysokością uzyskiwanego przez nich dochodu oraz oceną własnych warunków materialnych. Ponadto pozytywnie o bieżącej sytuacji w kraju relatywnie najczęściej wypowiadają się mieszkańcy największych aglomeracji oraz osoby o prawicowych poglądach politycznych. W grupach zawodowych przekonanie, że sytuacja w Polsce zmierza w dobrym kierunku, wyrażają głównie kadra kierownicza i specjaliści wyższego szczebla oraz prywatni przedsiębiorcy.

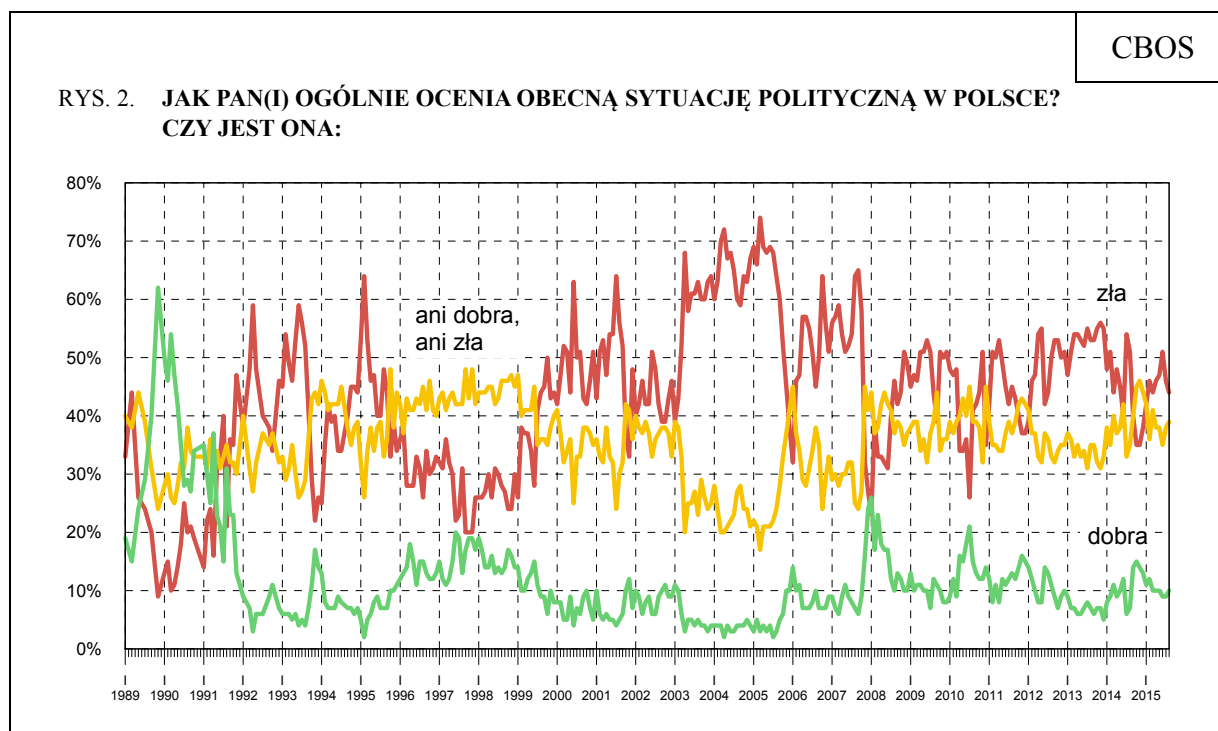
W elektoratach partyjnych zadowolenie z rozwoju sytuacji w kraju przeważa nad niezadowoleniem tradycyjnie wśród zwolenników PO oraz – co ciekawe – sympatyków PiS, co w okresie rządów PO i prezydentury Bronisława Komorowskiego raczej się nie zdarzało. Zdeklarowani wyborcy komitetu wyborczego Kukiz'15, a także osoby niezamierzające uczestniczyć w wyborach parlamentarnych 25 października br. oraz niezdecydowane co do udziału w nich, w zdecydowanej większości negatywnie wypowiadają się o kierunku zmian w Polsce.

Tabela 2

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	49	32	19
PiS	44	37	19
Kukiz'15	22	56	22
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	20	53	27
Niezamierzający brać udziału w wyborach	18	58	24

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w wyborach parlamentarnych 25 października br.

W sierpniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach, największa część ankietowanych wyraża niezadowolenie z **sytuacji na krajowej scenie politycznej** (44%, spadek o 2 punkty procentowe). Jako przeciętną (ani dobrą, ani złą) określa ją dwie piąte badanych (39%), natomiast zadowolenie z jakości życia politycznego wyraża co dziesiąty respondent (10%).

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– dobra	7	14	15	14	13	11	12	10	10	10	9	9	10
– ani dobra, ani zła	35	40	45	46	44	42	36	41	38	38	35	38	39
– zła	51	40	35	35	38	42	46	44	46	47	51	46	44
Trudno powiedzieć	6	6	5	5	5	5	6	5	6	5	5	7	7

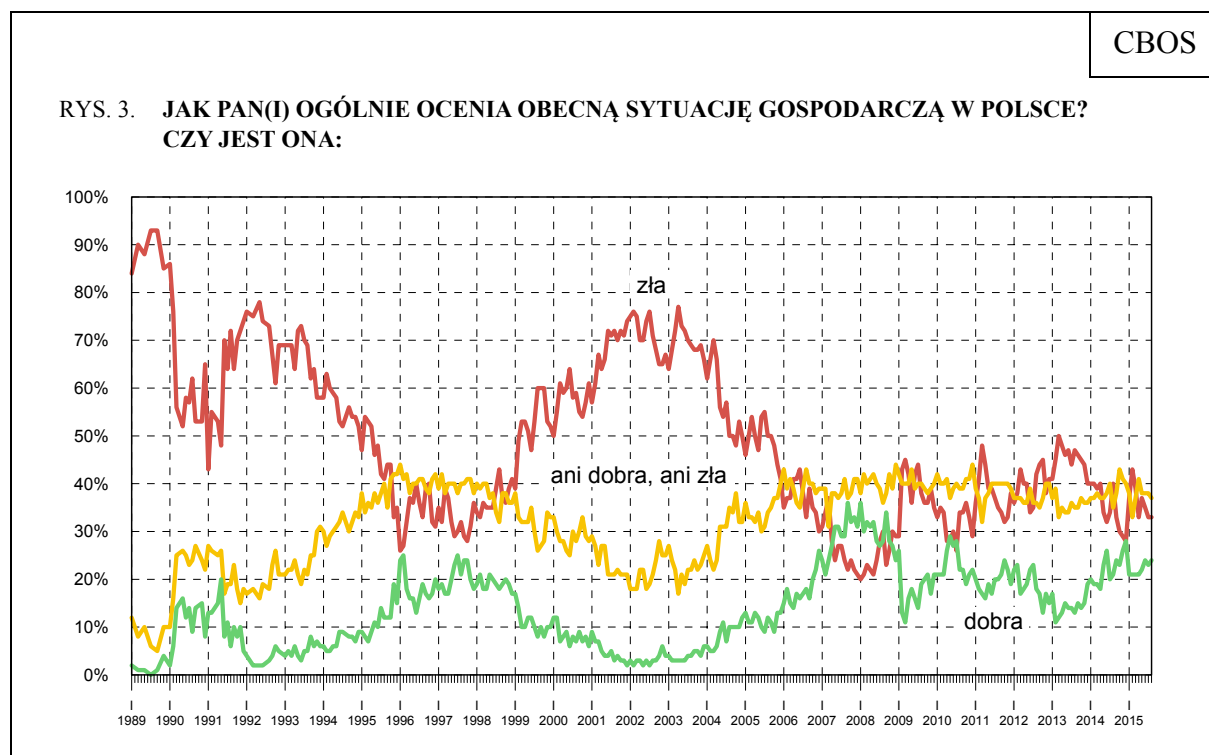
Wprawdzie we wszystkich grupach społeczno-demograficznych negatywne opinie o sytuacji politycznej w Polsce znacząco przeważają nad pozytywnymi, jednak najbardziej krytyczni w ocenie krajowej polityki są przede wszystkim respondenci niezadowoleni z sytuacji materialnej swoich gospodarstw domowych oraz o stosunkowo niskich miesięcznych dochodach *per capita*, a w grupach wyróżnionych ze względu na sytuację

zawodową – bezrobotni, renciści, personel średniego szczebla i technicy oraz prywatni przedsiębiorcy (zob. tabela aneksowa 2).

Niemal tak samo jak przed miesiącem postrzegana jest **kondycja gospodarki kraju** – ponad jedna trzecia badanych (37%) uważa, że jest ona przeciętna, niewiele mniejsza grupa (33%) ocenia ją negatywnie, a jedynie co czwarty respondent (24%) wyraża zadowolenie.

Tabela 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– dobra	21	24	23	26	28	21	21	21	21	22	24	23	24
– ani dobra, ani zła	35	38	43	41	40	38	33	37	41	38	38	38	37
– zła	40	33	30	29	28	37	43	39	33	37	35	33	33
Trudno powiedzieć	4	5	4	4	4	4	3	3	5	3	3	6	6

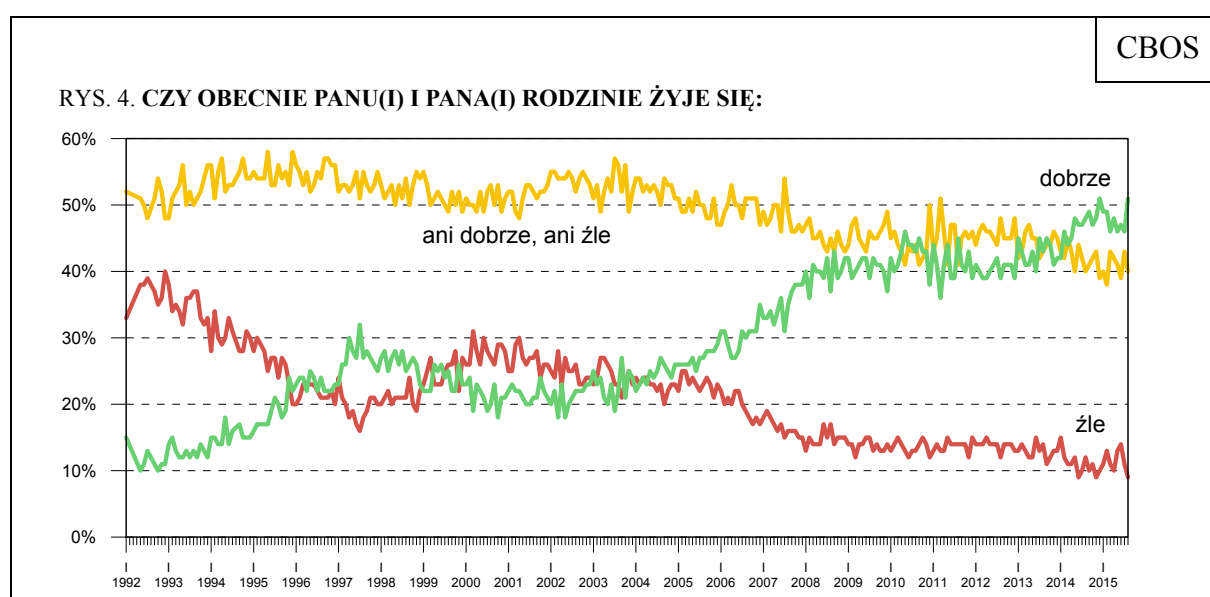

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zadowolenie z sytuacji gospodarczej w Polsce wzrasta wraz z wykształceniem badanych, wielkością miejscowości ich zamieszkania, uzyskiwanym dochodem *per capita* oraz poziomem satysfakcji z własnej sytuacji materialnej. Nieco lepiej o kondycji

ekonomicznej kraju wypowiadają się mężczyźni niż kobiety, a w grupach społeczno-zawodowych najlepsze opinie w tym względzie wyrażają przede wszystkim kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem, personel średniego szczebla, a także uczniowie i studenci (zob. tabela aneksowa 3).

Od lipca dość wyraźnie poprawiły się oceny **jakości życia ankietowanych** – obecnie połowa badanych deklaruje, że im i ich rodzinom żyje się dobrze (51%, wzrost o 5 punktów procentowych), dwie piąte określa swoją sytuację w tym zakresie jako ani dobrą, ani złą (40%, spadek o 3 punkty), a co jedenasty respondent jest niezadowolony z jakości życia własnego i członków najbliższej rodziny (9%, spadek o 2 punkty).

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

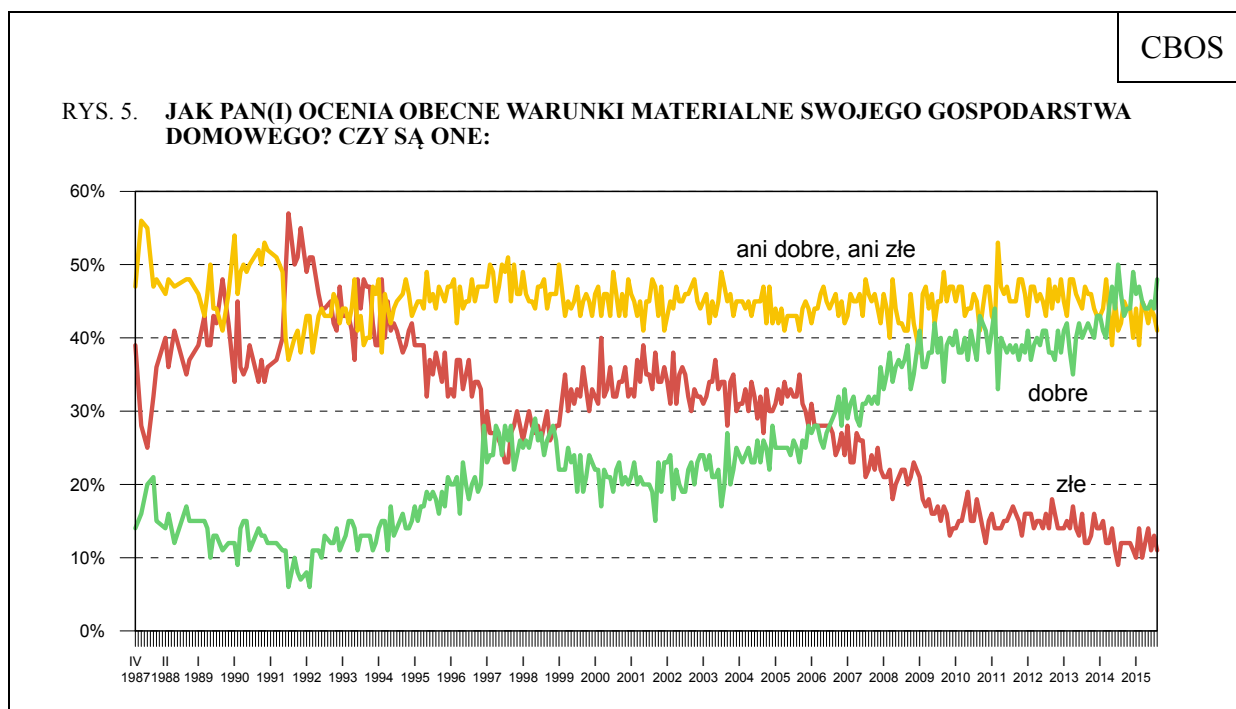
Tabela 5

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– dobrze	48	49	47	48	51	49	49	46	48	46	47	46	51
– ani dobrze, ani źle	40	41	42	43	39	40	38	43	42	41	39	43	40
– źle	12	10	11	9	10	11	13	11	10	13	14	11	9

W ciągu miesiąca poprawiły się też opinie na temat **materialnych warunków życia** – zwiększyła się grupa osób oceniających je pozytywnie (z 44% do 48%), a zmalały odsetki odpowiedzi niejednoznacznych (z 43% do 41%) i negatywnych (z 13% do 11%).

Tabela 6

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– dobre	46	43	44	44	49	46	47	45	44	44	45	44	48
– ani dobre, ani złe	42	45	44	44	40	44	39	45	44	42	44	43	41
– złe	12	12	12	12	11	10	14	10	12	14	11	13	11

Do marca 1992 roku pytanie brzmiało: „Jak ocenia Pan(i) swoje (rodziny) obecne warunki materialne?“, a środkową kategorią skali było „średnie, przeciętne”

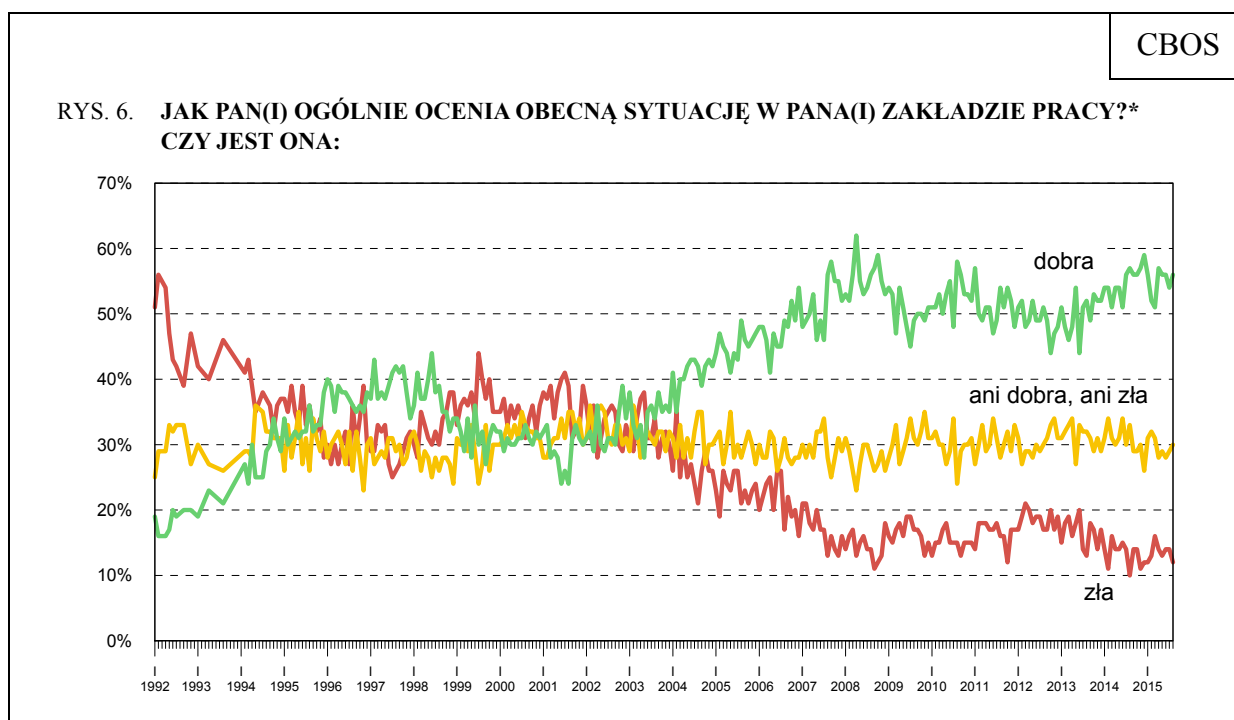
Zadowolenie z warunków bytu respondentów i ich rodzin rośnie wraz z wielkością uzyskiwanych dochodów *per capita* oraz – co nierzadko z tym związane – poziomem wykształcenia badanych i ich pozycją zawodową, maleje natomiast wraz z wiekiem. W grupach społeczno-zawodowych stosunkowo najlepiej o jakości życia i kondycji materialnej swoich gospodarstw domowych wypowiadają się kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem, prywatni przedsiębiorcy, średni personel, a także uczniowie i studenci oraz gospodynie domowe (zob. tabela aneksowa 4).

Minimalnie lepsze od ubiegłomiesięcznych są też oceny **kondycji zakładów pracy**. Nieco zmniejszyła się grupa pracowników określających ją jako złą (z 14% do 12%),

jednocześnie w takim samym stopniu wzrosła liczba zatrudnionych, którzy uważają, że obecna sytuacja w ich miejscu pracy jest dobra (z 54% do 56%).

Tabela 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	N*	497	484	485	481	475	516	506	560	567	553	564	572
w procentach													
– dobra	57	56	56	57	59	56	52	51	57	56	56	54	56
– ani dobra, ani zła	33	29	29	30	26	31	32	31	28	29	28	29	30
– zła	10	14	14	11	12	12	13	16	14	13	14	14	12
Trudno powiedzieć	0	1	1	2	3	1	3	2	1	2	2	3	2

* Odpowiedzi osób pracujących. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Niezadowolenie z sytuacji w miejscu pracy najczęściej wyrażają rolnicy, osoby źle oceniające kondycję materialną swoich rodzin, pracownicy w wieku od 55 do 64 lat oraz respondenci z wykształceniem podstawowym. Satisfakcji w tym względzie sprzyjają natomiast przede wszystkim: młody wiek, wysoki status materialny oraz zamieszkiwanie w największych miastach. W grupach zawodowych zadowolenie z sytuacji w miejscu pracy najczęściej wyrażają robotnicy wykwalifikowani (zob. tabela aneksowa 5).

PRZEWIDYWANIA

Podobnie jak przed miesiącem, w sierpniu jedna piąta badanych (20%) uważa, że w ciągu najbliższego roku **sytuacja w kraju** się poprawi. Przeciwnego zdania jest co szósty respondent (16%). Nadal przeważają ci, którzy nie spodziewają się zmian w tym zakresie (51%).

Tabela 8

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
Poprawi się	11	14	18	19	21	16	14	13	15	20	24	21	20
Nie zmieni się	48	56	56	58	56	53	50	56	57	53	48	49	51
Pogorszy się	31	21	18	14	16	25	27	22	18	18	16	16	16
Trudno powiedzieć	10	9	8	9	7	6	9	9	10	9	12	14	13

W elektoratach partyjnych, co ciekawe, stosunkowo najbardziej optymistyczni co do rozwoju sytuacji w Polsce w najbliższym roku są zwolennicy PiS, wśród których przeważa przekonanie, że ona się poprawi. W elektoracie PO, wśród zadeklarowanych wyborców komitetu Pawła Kukiza, a także wśród osób niezainteresowanych głosowaniem i wahających się, czy wziąć w nim udział, najczęstsza jest opinia, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w kraju się nie zmieni.

Tabela 9

Elektoraty*	Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?			
	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	13	57	22	8
PiS	44	37	4	15
Kukiz'15	16	55	21	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	10	57	20	13
Niezamierzający brać udziału w wyborach	7	59	21	13

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w wyborach parlamentarnych 25 października br.

Niemal tak jak w lipcu, ponad dwie piąte respondentów (45%, wzrost o 2 punkty procentowe) sądzi, że w najbliższych dwunastu miesiącach **jakość życia politycznego w Polsce** nie ulegnie zmianie. Z kolei odsetki tych, którzy przewidują jej pogorszenie lub poprawę, niemal się równoważą (odpowiednio: 18% i 21%).

Tabela 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– poprawi się	9	13	15	16	13	13	13	10	12	19	24	22	21
– nie zmieni się	57	58	61	63	63	55	55	62	60	53	44	43	45
– pogorszy się	23	19	14	12	16	20	23	15	16	14	18	19	18
Trudno powiedzieć	11	10	10	9	8	12	9	13	12	14	14	16	16

W sierpniu nie zmieniły się prognozy **kondycji gospodarczej kraju** – ponad jedna piąta respondentów (22%) liczy na jej polepszenie, co ósmy (12%) spodziewa się zmian na gorsze, a większość (52%) jest zdania, że sytuacja gospodarcza w Polsce się nie zmieni.

Tabela 11

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– poprawi się	16	17	19	22	23	20	18	18	20	24	24	22	22
– nie zmieni się	49	56	57	56	58	51	51	57	56	55	54	52	52
– pogorszy się	25	19	15	14	11	20	23	14	14	11	11	12	12
Trudno powiedzieć	10	8	9	8	8	9	8	11	10	10	11	14	14

Nieco mniej optymistyczne niż przed miesiącem są przewidywania dotyczące **jakości życia badanych i ich rodzin**. Około trzech piątych respondentów (61%, wzrost o 4 punkty procentowe) sądzi, że za rok im i ich rodzinom będzie się żyło tak samo jak obecnie, jedna piąta (20%, spadek o 3 punkty) przewiduje poprawę poziomu życia, a niespełna jedna dziesiąta (9%) – pogorszenie.

Tabela 12

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– lepiej	17	22	20	21	21	22	21	18	18	24	23	23	20
– tak samo	61	58	60	59	61	57	57	61	63	56	57	57	61
– gorzej	14	13	13	11	10	11	15	10	9	11	9	9	9
Trudno powiedzieć	8	7	7	9	8	10	7	11	10	9	11	11	10

W stosunku do lipca nieco zmniejszyła się grupa osób prognozujących polepszenie **warunków materialnych** swojego **gospodarstwa domowego** (z 21% do 17%), jednocześnie ubyło też obawiających się pogorszenia w tym zakresie (z 11% do 8%). Wzrosła natomiast i tak dominująca liczba ankietowanych, którzy sądzą, że w najbliższych dwunastu miesiącach ich sytuacja materialna nie ulegnie zmianie (z 68% do 75%).

Tabela 13

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– poprawią się	14	19	19	17	23	21	19	18	16	18	20	21	18
– pozostaną bez zmian	72	68	69	71	69	70	69	72	75	72	69	68	75
– pogorszą się	14	13	12	12	8	9	12	10	9	10	11	11	8

Od lipca znacząco wzrosła także grupa zatrudnionych uważających, że najbliższy rok nie wpłynie w żaden sposób na **kondycję ich zakładów pracy** (z 58% do 65%). Jej poprawy spodziewa się obecnie co szósty pracujący (17%, spadek o 3 punkty procentowe), a pogorszenia – co dziesiąty (10%).

Tabela 14

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
N*	497	483	485	481	475	516	506	560	568	553	564	572	564
– poprawi się	22	20	20	22	25	21	22	20	23	21	22	20	17
– pozostanie bez zmian	57	64	64	59	58	61	60	62	58	62	59	58	65
– pogorszy się	14	13	10	9	10	10	12	9	11	11	9	11	10
Trudno powiedzieć	7	3	6	10	7	8	6	9	8	6	10	11	8

BEZPIECZEŃSTWO ZATRUDNIENIA I OCENA LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

W sierpniu nieco zmniejszył się odsetek respondentów przekonanych o niemożności znalezienia jakiegokolwiek **zatrudnienia na lokalnym rynku pracy** (z 14% do 10%), przybyło zaś tych, którzy twierdzą, że w ich okolicy trudno o jakąkolwiek pracę (z 39% do 41%). Dwie piąte respondentów (41%) mówi o dostępności pracy niespełniającej oczekiwań, a tylko pięciu na stu (5%) ocenia, że w ich miejscowości lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę.

Tabela 15

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2014					2015							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach												
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	3	2	4	2	3	3	3	3	4	5	6	4	5
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	35	40	35	35	35	35	32	37	38	38	39	40	41
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	43	39	44	42	40	41	42	43	40	39	37	39	41
– nie można znaleźć żadnej pracy	14	15	14	18	18	18	19	15	16	14	14	14	10
Trudno powiedzieć	5	4	3	3	4	3	4	2	2	4	4	3	3

Przekonanie o możliwości znalezienia zatrudnienia w miejscowości zamieszkania lub w jej okolicy wyrażają przede wszystkim mieszkańcy największych aglomeracji, badani uzyskujący najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym oraz kadra kierownicza i specjaliści wyższego szczebla (zob. tabela aneksowa 6).

W ciągu miesiąca w zasadzie nie zmieniło się **poczucie zagrożenia bezrobociem**. Jedna trzecia pracujących (32%) liczy się z możliwością utraty pracy, natomiast dwie trzecie (65%) ma poczucie stabilności zatrudnienia.

Tabela 16

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																									
	2014					2015																				
	VIII (N=497)	IX (N=483)	X (N=486)	XI (N=481)	XII (N=475)	I (N=516)	II (N=504)	III (N=560)	IV (N=569)	V (N=553)	VI (N=564)	VII (N=572)	VIII (N=564)													
	w procentach																									
Bardzo poważnie się z tym liczę	5	31	7	35	7	37	6	33	6	28	5	28	7	35	5	35	7	37	5	35	7	32	7	32	6	32
Raczej tak	26		28	30	27	22	22	23	23	28	35	30	30	37	30	37	25	25	30	35	25	32	25	26	26	32
Raczej nie	40		36	40	38	45	40	40	40	40	40	40	40	37	38	37	38	37	38	37	37	38	40	40	40	40
Nie, to mało prawdopodobne	27	67	27	63	19	59	26	64	24	69	27	67	22	62	20	60	23	60	24	62	27	64	26	64	25	65
Trudno powiedzieć	2	2	2	2	4	4	3	3	3	3	5	5	3	3	5	5	3	3	3	3	4	4	4	4	3	3

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Relatywnie największe obawy przed utratą zatrudnienia towarzyszą najmłodszym pracownikom, uzyskującym najniższe dochody *per capita* i wyrażającym największe niezadowolenie ze swojej sytuacji materialnej oraz osobom z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W grupach zawodowych są to głównie robotnicy niewykwalifikowani oraz wykwalifikowani (zob. tabela aneksowa 7).

W stosunku do lipca nastroje społeczne nie zmieniły się znacząco, co oznacza, że w dalszym ciągu pozostawiają wiele do życzenia. W sierpniu – podobnie jak w poprzednich miesiącach – przeważająca grupa ankietowanych wyraża rozczarowanie ogólną sytuacją w kraju, a w przewidywaniach na najbliższy rok dominuje przekonanie o utrzymaniu *status quo*. O ile jednak dotychczas najlepsze oceny i prognozy rozwoju ogólnej sytuacji w Polsce formułowali zwolennicy głównej partii rządzącej, o tyle teraz – wraz z objęciem najwyższego urzędu w państwie przez prezydenta Andrzeja Dudę i rosnącą w sondażach przewagą PiS nad PO² – zwolennicy partii Jarosława Kaczyńskiego niemal równie często jak wyborcy PO dobrze oceniają sytuację w kraju i jednocześnie z największym optymizmem patrzą w przyszłość.

Opracował

Rafał BOGUSZEWSKI

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w sierpniu”, sierpień 2015 (oprac. K. Pankowski).

A N E K S

Tabela 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		32	46	22	1035
Płeć	Mężczyźni	33	45	22	501
	Kobiety	30	47	23	534
Wiek	18-24 lata	30	44	26	117
	25-34	30	49	20	204
	35-44	29	51	20	180
	45-54	35	43	21	162
	55-64	32	47	21	184
	65 lat i więcej	34	39	27	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	49	24	412
	Miasto do 19 999	35	45	20	156
	20 000 - 99 999	31	44	25	189
	100 000 - 499 999	35	46	19	168
	500 000 i więcej mieszk.	40	37	23	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	27	47	27	215
	Zasadnicze zawodowe	27	50	23	254
	Średnie	30	48	21	318
	Wyższe	44	37	20	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	48	34	19	116
	Średni personel, technicy	28	50	23	37
	Pracownicy adm.-biurowi	27	53	20	66
	Pracownicy usług	31	47	22	66
	Robotnicy wykwalifikowani	22	54	25	119
	Robotnicy niewykwalifik.	22	58	20	50
	Rolnicy	35	44	21	47
	Pracujący na własny rach.	45	41	14	52
	Bezrobotni	25	54	21	60
	Emeryci	35	39	26	224
	Renciści	27	45	28	68
	Uczniowie i studenci	26	44	30	55
	Gospodynie domowe i inni	30	53	17	76
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	28	53	19	149
	Od 650 do 999 zł	26	54	20	125
	Od 1000 do 1399 zł	29	45	25	173
	Od 1400 zł do 1999 zł	37	42	21	127
	2000 zł i więcej	46	38	16	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	61	19	109
	Średnie	25	48	27	430
	Dobre	40	40	19	496
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	39	27	40
	Raz w tygodniu	35	43	22	420
	1-2 razy w miesiącu	25	49	26	142
	Kilka razy w roku	29	47	24	240
	W ogóle nie uczestniczy	34	50	17	175
Poglądy polityczne	Lewica	38	48	14	155
	Centrum	29	51	20	321
	Prawica	42	37	21	317
	Trudno powiedzieć	18	49	33	242

Tabela 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		10	39	44	7	1035
Płeć	Mężczyźni	11	35	48	5	500
	Kobiety	9	42	41	8	535
Wiek	18-24 lata	8	56	31	5	117
	25-34	9	39	47	5	204
	35-44	11	36	46	7	180
	45-54	11	39	47	3	162
	55-64	11	38	44	8	184
	65 lat i więcej	9	33	46	12	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	38	46	8	412
	Miasto do 19 999	9	39	45	6	156
	20 000 - 99 999	11	41	42	7	189
	100 000 - 499 999	14	36	43	7	168
	500 000 i więcej mieszk.	10	45	43	3	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	10	33	45	13	215
	Zasadnicze zawodowe	9	38	48	6	253
	Średnie	11	41	42	6	318
	Wyższe	10	43	43	4	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	10	38	49	3	116
	Średni personel, technicy	17	18	55	10	37
	Pracownicy adm.-biurowi	10	51	35	5	66
	Pracownicy usług	5	56	35	3	66
	Robotnicy wykwalifikowani	10	37	46	8	119
	Robotnicy niewykwalifik.	11	38	45	5	50
	Rolnicy	11	43	41	5	47
	Pracujący na własny rach.	13	33	52	2	52
	Bezrobotni	6	23	61	10	60
	Emeryci	10	37	42	10	223
	Renciści	6	30	55	9	68
	Uczniowie i studenci	7	65	22	5	55
	Gospodynie domowe i inni	16	37	41	6	76
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	9	31	49	11	149
	Od 650 do 999 zł	6	38	51	6	125
	Od 1000 do 1399 zł	13	44	37	7	173
	Od 1400 zł do 1999 zł	7	44	44	4	127
	2000 zł i więcej	14	41	43	2	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	30	59	8	110
	Średnie	5	38	48	9	429
	Dobre	16	42	38	5	496
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	24	44	17	40
	Raz w tygodniu	11	40	41	7	421
	1-2 razy w miesiącu	6	49	39	5	142
	Kilka razy w roku	10	36	48	5	239
	W ogóle nie uczestniczy	8	37	48	6	175
Poglądy polityczne	Lewica	13	47	39	1	155
	Centrum	9	38	47	6	321
	Prawica	13	43	41	4	317
	Trudno powiedzieć	6	30	48	16	241

Tabela 3

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		24	37	33	6	1037
Płeć	Mężczyźni	28	35	32	5	503
	Kobiety	21	38	33	8	534
Wiek	18-24 lata	31	39	25	5	117
	25-34	20	44	32	4	205
	35-44	26	36	33	6	180
	45-54	29	35	30	7	162
	55-64	23	30	40	7	185
	65 lat i więcej	22	35	34	9	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	37	36	9	413
	Miasto do 19 999	24	38	32	6	156
	20 000 - 99 999	27	36	33	5	190
	100 000 - 499 999	29	33	32	6	168
	500 000 i więcej mieszk.	38	37	22	2	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	18	32	40	9	214
	Zasadnicze zawodowe	18	35	40	8	254
	Średnie	25	38	31	6	320
	Wyższe	35	41	21	3	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	45	32	20	4	116
	Średni personel, technicy	36	28	27	10	38
	Pracownicy adm.-biurowi	23	39	32	6	66
	Pracownicy usług	23	43	33	2	66
	Robotnicy wykwalifikowani	21	35	35	10	119
	Robotnicy niewykwalifik.	23	40	33	4	50
	Rolnicy	13	39	44	4	47
	Pracujący na własny rach.	26	43	27	4	52
	Bezrobotni	16	30	46	8	62
	Emeryci	22	34	37	7	223
	Renciści	16	31	44	9	68
	Uczniowie i studenci	32	43	21	5	55
	Gospodynie domowe i inni	19	47	27	7	76
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	11	31	49	9	149
	Od 650 do 999 zł	15	36	42	7	125
	Od 1000 do 1399 zł	25	35	34	6	172
	Od 1400 zł do 1999 zł	24	49	25	3	127
	2000 zł i więcej	42	35	20	3	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	27	54	8	110
	Średnie	14	39	40	8	431
	Dobre	37	37	22	5	496
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	14	34	36	16	40
	Raz w tygodniu	22	40	32	6	422
	1-2 razy w miesiącu	22	39	33	7	142
	Kilka razy w roku	30	36	29	5	240
	W ogóle nie uczestniczy	29	29	37	5	175
Poglądy polityczne	Lewica	38	38	22	2	155
	Centrum	25	38	31	6	321
	Prawica	27	37	31	4	319
	Trudno powiedzieć	11	32	43	14	241

Tabela 4

		Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:			Liczba osób
		dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	
		%	%	%	
Ogółem		51	40	9	1039
Płeć	Mężczyźni	49	41	10	503
	Kobiety	53	39	8	536
Wiek	18-24 lata	73	24	3	117
	25-34	58	37	5	205
	35-44	62	31	6	181
	45-54	47	41	11	162
	55-64	35	48	17	185
	65 lat i więcej	36	53	11	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	47	44	8	413
	Miasto do 19 999	58	31	10	156
	20 000 - 99 999	47	43	10	190
	100 000 - 499 999	54	38	8	168
	500 000 i więcej mieszk.	56	33	10	112
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	34	49	17	214
	Zasadnicze zawodowe	34	51	15	254
	Średnie	58	38	4	320
	Wyższe	74	23	3	250
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	81	16	3	117
	Średni personel, technicy	60	36	4	38
	Pracownicy adm.-biurowi	55	41	2	66
	Pracownicy usług	52	45	3	66
	Robotnicy wykwalifikowani	53	42	5	119
	Robotnicy niewykwalifik.	30	53	15	50
	Rolnicy	39	52	8	47
	Pracujący na własny rach.	62	33	4	52
	Bezrobotni	36	40	22	62
	Emeryci	38	52	10	224
	Renciści	19	48	33	68
	Uczniowie i studenci	81	17	2	55
	Gospodynie domowe i inni	62	32	6	76
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	31	42	26	149
	Od 650 do 999 zł	43	46	11	125
	Od 1000 do 1399 zł	44	49	8	173
	Od 1400 zł do 1999 zł	50	48	1	127
	2000 zł i więcej	79	17	4	168
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	40	54	110
	Średnie	22	70	7	432
	Dobre	86	14	1	497
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	46	35	19	39
	Raz w tygodniu	50	43	6	424
	1-2 razy w miesiącu	47	43	10	142
	Kilka razy w roku	53	37	9	240
	W ogóle nie uczestniczy	54	32	13	176
Poglądy polityczne	Lewica	61	34	5	155
	Centrum	54	40	6	321
	Prawica	52	37	11	319
	Trudno powiedzieć	39	47	12	243

Tabela 5

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		56	30	12	2	563
Płeć	Mężczyźni	57	29	13	1	302
	Kobiety	55	32	10	3	262
Wiek	18-24 lata	78	18	4	1	53
	25-34	55	31	12	1	153
	35-44	56	30	10	3	146
	45-54	50	39	11	1	126
	55-64	53	25	21	1	79
	65 lat i więcej	55	32	13		6
Miejsce zamieszkania	Wieś	46	36	17	1	220
	Miasto do 19 999	61	31	8		84
	20 000 - 99 999	64	27	7	2	94
	100 000 - 499 999	56	29	9	6	92
	500 000 i więcej mieszk.	68	21	9	1	73
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	54	27	19		45
	Zasadnicze zawodowe	54	29	15	2	133
	Średnie	55	32	12	1	189
	Wyższe	59	30	8	3	196
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	28	7	2	117
	Średni personel, technicy	58	24	19		38
	Pracownicy adm.-biurowi	52	28	17	3	66
	Pracownicy usług	63	25	9	2	66
	Robotnicy wykwalifikowani	68	25	6	1	116
	Robotnicy niewykwalifik.	51	32	14	4	50
	Rolnicy	18	51	32		46
Dochody na jedną osobę	Pracujący na własny rach.	52	42	4	2	52
	Do 649 zł	38	43	17	2	56
	Od 650 do 999 zł	52	31	15	1	63
	Od 1000 do 1399 zł	58	24	18		89
	Od 1400 zł do 1999 zł	58	28	14		66
Ocena własnych war. mater.	2000 zł i więcej	65	28	5	1	124
	Złe	27	35	30	7	43
	Średnie	43	39	16	2	205
Udział w prakt. religijnych	Dobre	69	24	6	1	315
	Kilka razy w tygodniu	51	41	8		12
	Raz w tygodniu	50	35	13	2	221
	1-2 razy w miesiącu	60	28	12		75
	Kilka razy w roku	60	26	13	1	149
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	62	28	8	3	94
	Lewica	61	30	9		84
	Centrum	52	33	13	1	196
	Prawica	57	30	11	2	165
	Trudno powiedzieć	57	27	13	4	118

Tabela 6

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprowadzić znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		5	41	41	10	3	1040
Płeć	Mężczyźni	7	43	39	9	3	503
	Kobiety	3	39	44	10	3	537
Wiek	18-24 lata	9	44	37	7	4	117
	25-34	7	45	43	3	1	205
	35-44	3	50	38	6	3	181
	45-54	7	42	40	9	2	162
	55-64	1	32	46	17	3	185
	65 lat i więcej	3	34	41	15	6	190
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	32	48	13	4	414
	Miasto do 19 999	3	39	44	13	1	156
	20 000 - 99 999	3	38	49	8	2	190
	100 000 - 499 999	8	50	34	5	4	168
	500 000 i więcej mieszk.	14	68	12	2	3	112
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	4	26	47	18	5	215
	Zasadnicze zawodowe	4	39	45	11	2	254
	Średnie	3	48	40	5	3	320
	Wyższe	8	48	35	7	3	250
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	44	36	7		117
	Średni personel, technicy	4	49	41	4	3	38
	Pracownicy adm.-biurowi	3	50	37	6	4	66
	Pracownicy usług	2	47	41	8	1	66
	Robotnicy wykwalifikowani	8	47	35	8	2	119
	Robotnicy niewykwalifik.	2	55	41	2		50
	Rolnicy	3	25	53	17	2	47
	Pracujący na własny rach.	9	45	37	4	5	52
	Bezrobotni	2	52	36	10		62
	Emeryci	3	35	41	15	6	225
	Renciści		25	55	16	4	68
	Uczniowie i studenci	8	39	38	9	6	55
	Gospodynie domowe i inni		34	55	6	5	76
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	1	35	46	18	0	149
	Od 650 do 999 zł	3	33	51	12		125
	Od 1000 do 1399 zł	2	35	47	10	5	173
	Od 1400 zł do 1999 zł	6	55	30	7	3	127
	2000 zł i więcej	12	49	28	6	4	168
Ocena własnych war. mater.	Złe		36	45	18	2	110
	Średnie	2	38	45	13	2	433
	Dobre	8	45	38	5	4	497
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	1	23	52	18	7	40
	Raz w tygodniu	4	37	47	11	2	424
	1-2 razy w miesiącu	1	45	45	8	1	142
	Kilka razy w roku	6	46	33	11	4	240
	W ogóle nie uczestniczy	10	46	34	5	4	176
Poglądy polityczne	Lewica	3	50	36	9	2	155
	Centrum	5	44	41	8	2	321
	Prawica	8	39	42	9	2	320
	Trudno powiedzieć	2	35	45	12	6	243

Tabela 7

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		32	65	3	564
Płeć	Mężczyźni	35	63	1	302
	Kobiety	29	68	4	262
Wiek	18-24 lata	40	59	1	53
	25-34	34	64	1	153
	35-44	28	67	4	147
	45-54	33	66	1	126
	55-64	31	66	4	79
	65 lat i więcej	20	80		6
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	66	2	221
	Miasto do 19 999	31	69		84
	20 000 - 99 999	32	61	8	94
	100 000 - 499 999	38	60	2	92
	500 000 i więcej mieszk.	28	72		73
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	32	68		45
	Zasadnicze zawodowe	42	53	5	133
	Średnie	29	69	2	190
	Wyższe	29	69	2	196
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	26	71	2	117
	Średni personel, technicy	33	67		38
	Pracownicy adm.-biurowi	30	66	5	66
	Pracownicy usług	34	64	2	66
	Robotnicy wykwalifikowani	42	55	4	117
	Robotnicy niewykwalifik.	48	48	3	50
	Rolnicy	15	85		46
	Pracujący na własny rach.	20	80		52
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	44	53	3	56
	Od 650 do 999 zł	35	63	2	63
	Od 1000 do 1399 zł	36	62	1	89
	Od 1400 zł do 1999 zł	35	64	1	66
	2000 zł i więcej	23	75	2	124
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	47	7	43
	Średnie	40	57	3	206
	Dobre	25	74	1	315
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	48	41	11	12
	Raz w tygodniu	31	68	1	222
	1-2 razy w miesiącu	31	65	4	75
	Kilka razy w roku	37	61	3	149
	W ogóle nie uczestniczy	28	72		94
Poglądy polityczne	Lewica	39	61	1	84
	Centrum	36	61	2	196
	Prawica	25	75	1	166
	Trudno powiedzieć	32	62	6	118